

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	5
DAŻENIA I PRÓBY STWORZENIA NOWEGO OBRAZU PRZESZŁOŚCI POLSKI W DOBIE RENESANSU. (OD FILIPA KALLIMACHA DO REINHOLDA HEI- DENSTEINA)	11
Wstęp	12
W poszukiwaniu nowej syntezy dziejów Polski	15
Nieudana próba Jana Łaskiego stworzenia zarysu dziejów Polski dla zagranicy	23
Pierwsza cenzura dzieła historycznego w Polsce	34
Pierwszy nadworny historyograf królewski Bernard Wapowski i jego dzieło	35
Próby przełamania impasu historiograficznego	39
Stefan Batory i wytyczenie nowych dróg dla historii oficjalnej	45
Powierzenie napisania historii polskiej Stanisławowi Sarnickiemu i co z tego wynikło?	51
Reinhold Heidenstein — nowa gwiazda dziejopisarstwa i losy jego dzieła hi- storycznego	60
DWIE SYNTETYZ DZIEJÓW NARODOWYCH PRZED SĄDEM HISTORII	71
Kształtowanie się narodowych syntez dziejowych	72
Dwa ujęcia dziejowe: Jana Długosza i Marcina Kromera	73
Trudne początki dzieła Marcina Kromera	83
Wzrost popularności Kromerowej <i>Historii</i> w kraju i za granicą	92
U szczytu powodzenia. Najpełniejsze wydanie <i>Historii</i> (1589)	103
Zmierzch sławy Kromera-dziejopisa	115
Renesans dzieła Długosza	123
Dodatek	130
NARODZINY HISTORII NAUKI W POLSCE	131
Historyczne przesłanki	132
Pierwsze ujęcie dziejów naukowych Uniwersytetu i jego autor	138
Mikołaj Szadek — pierwszy historyk nauki	144
Dodatek	154
Z FRANCUSKO-POLSKIEJ ŁĄCZNOŚCI DZIEJOPISARSKIEJ	157
Jak się to zaczęło? (Zamiast przedmowy)	158
Pierwsze echa o Polsce w średniowiecznej historiografii francuskiej	159
Próby stworzenia obrazu przeszłości Polski w historiografii francuskiej	161
W kręgu domniemanego pokrewieństwa plemiennego i wspólnych losów dzie-	

jowych	166
Polska w dziełach trzech najznakomitszych historyków dziejów powszechnych w. XVI	175
Jakub August Thuanus a sprawy polskie	178
Informatorzy i pomocnicy polscy Thuana	180
W POSZUKIWANIU NOWEGO WZORCA BIOGRAFICZNEGO	187
Literacko-wyznaniowa biografia Abrahama Kulwiecia	188
OPTYMISTYCZNA WIZJA DZIEJÓW NARODOWYCH	203
<i>Poloneutychia</i> abo <i>Polskiego Królestwa szczęście</i> i jej autor	204
Powstanie dzieła. Treść ideowa i historiozoficzna. Znaczenie utworu oceniane z perspektywy czasowej	223
Koniec rozmyślań historiozoficznych Andrzeja Lubienieckiego	241
STANISŁAW LUBIENIECKI — HISTORYK REFORMACJI POLSKIEJ	243
Zaranie polskiego dziejopisarstwa reformacyjnego	244
Momenty rozwojowe historiografii unitariańskiej	249
Droga Stanisława Lubienieckiego do historii	250
<i>Historia reformationis Polonicae</i>	254
Późniejsze losy dzieła	260
JĘDRZEJ KITOWICZ: PAMIĘTNIKARZ — POWIEŚCIOPISARZ — HISTORYK?	267
Twórczość historyczna Jędrzeja Kitowicza. Jej losy i ocena	268
Urastanie Kitowicza na historyka	274
Kitowicz — historyk współczesności czy pamiętnikarz?	276
Dziejopis kultury obyczajowej	280
O miejsce Kitowicza w dziejopisarstwie	290
INDEKS NAZWISK	294
SPIS ILUSTRACJI	306